

thema 2 – Grote koningen, kleine koningen

🏰 tijd van monniken en ridders 🏰 tijd van steden en staten

Samenvatting

In de tijd van monniken en ridders werd het Frankische Rijk bestuurd met behulp van een leenstelsel met een leenheer en leenmannen. In de tijd van steden en staten kregen de graven meer macht dan de koning en door huwelijken en erfenissen groeiden de graafschappen.

🏰 les 1 – Frankische koningen

Vanaf het jaar 400 trokken veel volkeren dwars door Europa. Het was de tijd van de volksverhuizingen. In ons land woonden Germaanse stammen als de Saksen, de Friezen en de Franken. Clovis was een Frankische koning, geboren rond 465. Hij maakte een einde aan de chaos tussen de Germaanse stammen door met ze samen te werken. Stammen die niet wilden samenwerken, versloeg hij. Clovis werd christen. Veel onderdanen werden toen ook christen. Door de godsdienst was er minder ruzie en meer saamhorigheid. De nakomelingen van Clovis heetten de Merovingers. Karel Martel en Pippijn de Korte waren ook Frankische koningen. Pippijn liet edelen geld betalen aan de kerk en beschermde de paus tegen vijanden.

🏰 les 2 – Karel de Grote

De Saksen geloofden in Germaanse goden als Wodan en Donar. De Franken dwongen de Saksen om christen te worden. Karel de Grote was koning van de Franken. Hij woonde in Nijmegen en Aken. De soldaten van Karel waren goed bewapend en veroverden veel land. Karel was bevriend met de paus. Karel was leenheer. Hij verdeelde zijn land onder leenmannen in graafschappen. De leenmannen moesten belasting innen, rechtspreken en grenzen verdedigen. Met dit leenstelsel had Karel controle over zijn grote rijk. Na zijn dood kreeg zijn zoon het rijk, daarna de drie kleinzonen van Karel. De leenheren maakten het leenmanschap erfelijk, zodat hun zonen het land erfden. Het rijk viel toen uiteen in graafschappen. De graven werden steeds machtiger.

>

thema 2 – Grote koningen, kleine koningen

 tijd van monniken en ridders tijd van steden en staten

Samenvatting

les 3 – Held of vijand?

Het leenstelsel was nog in gebruik. Floris V was een belangrijk man: graaf van Holland en Zeeland en leenman van de Duitse koning. Floris woonde in kasteel Huis ten Haghe. De Ridderzaal was de feestzaal. Huis ten Haghe is nu het Binnenhof, waar de Nederlandse regering zit. De Ridderzaal wordt nog gebruikt op Prinsjesdag. Floris V gaf de boeren veel rechten en kreeg daardoor ruzie met zijn leenmannen. De edelen noemden hem 'der keerlen god' (de god van de boeren). De edelen werden woest toen Floris hulp aan de Franse koning vroeg. Frankrijk was namelijk de vijand. Floris V werd vermoord.

les 4 – Het Bourgondische Rijk

Omdat er rond 1385 geen koning was, hoorde het land steeds weer bij een ander koninkrijk. Door huwelijkspolitiek erfden de kinderen van de graven graafschappen van hun vader. Die grond werd dan samengevoegd. Door een dubbel huwelijk in graafschap Holland hoorde Holland ook bij Bourgondië. Een belangrijke man was Filips de Goede, hertog van Bourgondië. Hij veranderde het bestuur in een centraal bestuur. Elke graafschap had zijn eigen Staten. De Staten waren een groepje belangrijke mensen. De Staten-Generaal werden bijeengeroepen als Filips advies wilde en vooral als hij geld nodig had. Filips hield ook van luxe. Aan het hof van Bourgondië werd veel gedanst, muziek gemaakt en toneelgespeeld.

420 – 750 volksverhuizingen

800 Karel de Grote
tot keizer gekroond

1296 Floris V wordt vermoord

500

1000

1500

